

РЕШЕНИЕ

№ 564

гр. К., 14.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – К., ПЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НЕЙКО Г. НЕЙКОВ

при участието на секретаря ДЕТЕЛИНА ИВ. Д.
като разгледа докладваното от НЕЙКО Г. НЕЙКОВ Гражданско дело № 20225510102184 по описа за 2022 година

Гражданско дело № 2184/2022 г. по описа на Районен съд-К. е образувано по предявен иск от адв. П. К., САК, като пълномощник на Ф. Е. И., ЕГН ***** и С. Е. И., ЕГН *****, срещу „*****“ ЕАД, гр. С., ЕИК *****, с правно основание чл. 45 ЗЗД и чл. 432 КЗ и цена на иска: от по 9 000 лева, частичен иск от по 19 000 лева за неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 01.04.2022 г., датата, на която изтича срокът по чл. 429, ал. 3 от КЗ, вр. с чл. 430, ал. 1 от КЗ, евентуално от 15.04.2022 г. до окончателното изплащане на сумата за всеки един от ищите.

Процесуалният представител на ищите сочи, че в резултат на ПТП е загинал М. Е. М., а С. Е. И. и Ф. Е. И. са брат и сестра на починалия.

Сочи, че на ***** г. около 19:30 ч. по път *****, се е движил л.а. марка „*****“, модел „*****“ с рег. № *****, управляван от С. Н. Ф., който нарушил правилата за движение по пътищата, блъснал велосипедиста М. Е. М. и реализирал ПТП. В следствие на настъпилото ПТП е причинена смъртта на велосипедиста М. Е. М..

Във връзка с причиняване на процесното ПТП било образувано ДП № ***** г. по описа на РУ - К., пр.пр. ***** г. по описа на ОП - С.З.. Причина за настъпване на произшествието били допуснатите от водача на лекия автомобил нарушения на правилата за движение по пътищата. В конкретната ситуация за него били налице определени, фиксирани в закон задължения за спазване правилата за движение по пътищата. Съществувала пряка причинна връзка между деянието на С. Н. Ф. и настъпилите общественоопасни последици – смъртта на М. Е. М..

Сочи, че за увреждащия л.а. „*****“ с рег. № *****, управляван от С. Ф. имало сключена застраховка „Гражданска отговорност“ с “*****”

ЕАД, гр. С., застрахователна полица № BG/06/*****, със срок на валидност една година считано от 27.05.2021 г. до 26.05.2022 г.

Сочи, че съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, пострадалите са предявили претенциите си за изплащане на ***** и са представили всички документи, с които са разполагали пред „*****“ ЕАД, гр. С., получени от застрахователя на 15.04.2022 г. Била заведена щета № *****, по която застрахователят в законоустановения срок не е предложил за плащане *****.

Сочи, че С. Е. И. бил по-малък от починалия М. Е. М.. С. и М. израснали заедно. С. се възхищавал на по-големия си брат, приемал го като пример, на който да подражава и който да следва в своето житейско развитие. Загиналият помагал на родителите си в отглеждането на по-малкия си брат, когато те не са имали такава възможност да го правят. След като вече били възрастни, връзката им не отслабвала. Когато станали пълнолетни, връзката им се засилила, чувствали се не само като братя, а като хора, най-добри приятели, които живеели в пълна хармония и разбирателство, разчитали напълно един на друг. Продължили да се грижат един за друг, оказвали си взаимна помощ и подкрепа, останали силно привързани по между си, живеели заедно. Твърди, че с неочакваната смърт С. загубил моралната и физическа подкрепа на своя по-голям брат. Тя предизвикала значителни по обем и интензитет негативни преживявания в С.. И до настоящия момент, покрусата и мъката от внезапната загуба на М. предизвиквали силни емоционални изживявания в ищеца, а от друга страна търпените болки и страдания се отразявали негативно и на здравословното му състояние.

Сочи, че Ф. Е. И. била сестра на починалия М. Е. М.. Същата тежко преживявала смъртта на своя брат, която била неочаквана и съкрушителна за нея. Връзката помежду им била изключително силна, изпълнена с чувство на обич, уважение и привързаност, винаги си помагали и подкрепяли. Израснали заедно. М., като по-малък брат, закрилял и напътствал Ф., която от своя страна била привързана към брат си и му се възхищавала. След като са пораснали и поели по своите пътища в живота, те не прекъснали връзката по между си, а продължили да поддържат близки и редовни контакти. Дватамата се виждали при всеки удобен случай, чували се постоянно, по празници се събирали. В резултат на трагичния инцидент ищцата загубила моралната и физическа подкрепа на М. Е. М., която винаги имала и на която разчитала. Неочакваната му смърт предизвиквала значителни по обем и интензитет негативни преживявания в ищцата и довела до неизмерима и непреходна скръб.

Твърди, че вредите на ищите били в резултат на виновното поведение на водача на увреждащия автомобил С. Н. Ф., а за причинените от него вреди отговарял ответникът по делото „*****“ ЕАД, гр. С..

Моли съда да постанови решение, с което да приеме, че предявените искове са основателни и доказани по размер и да осъди ответника „*****“ ЕАД, гр. С. да заплати на ищите, както следва: на С. Е. И. сумата от 9 000 лева, частичен от 19 000 лева за причинени неимуществени вреди от смъртта на брат му М. Е. М.; на Ф. Е. И. сумата от 9 000 лева, частичен от 19 000 лева за причинени неимуществени вреди от смъртта на

брат й М. Е. М..

Претендират законна лихва върху сумата, считано от 01.04.2022 г., евентуално 15.04.2022 г. до окончателното изплащане.

Претендират за присъждане на направените по делото разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА с ДДС.

С молба от ***** г. е направено искане на осн. чл. 214 от ГПК от ищцовата страна за увеличение на иска от по 9 000 лв., на по 18 000 лв. за всеки един от тях.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил писмен отговор от ответното дружество.

Няма възражение по редовността на исковата молба и допустимостта на иска. Оспорва изцяло предявения срещу застрахователното дружество иск за неимуществени вреди, както по основание, така и по размер.

Оспорва всички изложени твърдения в исковата молба, че ищците търпят неимуществени вреди, вследствие на настъпилото събитие. Оспорва наличието на непозволено увреждане (противоправно поведение, вреди, причинна връзка между деянието и вредите), извършено от страна на водача на лек автомобил „*****“ с рег. № *****. В подкрепа на твърденията на ищците не били представени доказателства, които категорично да установят чия била вината за настъпване на пътнотранспортното произшествие. По случая било образувано наказателно производство – ДП № ***** г. по описа на РУ – К., съответно пр.пр. № ***** г. по описа на ОП – С.З.. Изходът от последното производство имало значение за правилното решаване на настоящия съдебен спор. С оглед последното на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 и т.5. ГПК, настоящият съдебен процес следвало да бъде спрял до постановяване на присъда по наказателно дело образувано по случая.

Оспорва наличието на предпоставки за присъждане на ***** на ищците в производството, като счита, че същите не попадали в кръга на лицата, които имат право да получават ***** за неимуществени вреди. Двамата ищци се явявали брат и сестра на починалия от настъпилото ПТП, което не ги превръщало априори в правоимащи да получат застрахователно ***** лица. Действително ТР1/2016 на ВКС, ОСНГТК, разширило възможния кръг на лицата, които имат право да получат застрахователно ***** , но това право не било абсолютно. Ясно от страна на ОСНГТК на ВКС било изведено, че ***** се дължало по изключение и ако се установи наличието на особена близост, като тази близост следвало да бъде с по-висок интензитет от този на обикновените роднински отношения, което от своя страна да допусне възможността за изплащане на ***** по изключение. Твърди, че в случая не била налице екстраординарност на болките и страданията на ищците, които да налагат уважаване на предявените искове. Заявените в обстоятелствената част на исковата молба твърдения навеждали на мисълта за обичайни отношения между братя и сестри и не водели до извода за наличие на емоционални отношения, изключителни по своя характер. Твърди, че ищците са се оженили, създали свои собствени семейства, в свои отделни домакинства от покойника. Създаването на свое собствено, отделно семейство, по – редките срещи между роднините, предполагало по – отслабена емоционална връзка между тях. Починалият и

ищите били с различни фамилии, което поставяло под въпрос дали са живеели в едно домакинство, от един и същи майка и баща ли произхождали.

Оспорва наличието на причинно-следствена връзка между действията на водача на лек автомобил „*****“ с рег. № ***** и настъпилата смърт на лицето М. Е. М..

Оспорва твърденията в исковата молба, че ищите претърпели и продължавали да търпят неимуществени вреди вследствие на настъпилото събитие. Оспорва твърденията, че между ищите и М. М. е имало силна връзка, изпълнена с чувство на обич, уважение, привързаност, взаимопомощ както и други изложени в исковата молба обстоятелства. Наведени били единствено твърдения, без да са подкрепени с доказателства. Вредите не се презюмирали, а подлежали на доказване.

Оспорва размера на претендираните обезщетения от ищите. Исковите претенции били силно завишени по размер. Счита, че претенциите за неимуществени вреди в размер на 9 000 лв., предявени частични от пълния размер от 19 000 лв. за всеки един от ищите, изразяващи се в търпени болки и страдания от загубата на техния брат, са силно завишени с оглед обществените критерии за справедливост (чл. 52 от ЗЗД), както и с оглед действителните отношения между починалия и неговите брат и сестра.

Сочи, че подобен висок размер на ***** за неимуществени вреди се отклонявал от обичайно присъжданите обезщетения по аналогични случаи.

Следвало да се отчетат възрастта на ищите и починалия. Към момента на настъпване на ПТП, Ф. И. била на 68 г., С. И. бил на 52 г., а техният покоен брат - на 66 г., касаело се за хора на над средната възраст, което предполагало самостоятелност, отделяне в свое собствено семейство. Соци, че законът предвидил *****то за неимуществени вреди да бъде определяно от съда по справедливост. Твърди, че ищите са живеели на различни адреси от починалия. Те били създали свои собствени семейства, в отделни домакинства. Създаването на свое собствено, отделно семейство, както и живеенето в друго населено място, по – редките срещи между роднините, предполагало по - отслабена емоционална връзка между тях. Обезщетенията за ищите следвало да бъдат редуцирани. Претендираните обезщетения били завишени и спрямо законовите разпоредби - съгласно § 96. (1) от КЗ, *****то за претърпените неимуществени вреди от братя и сестри се определяло в размер до 5000 лв. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия, на основание чл. 51 ал. 2 от ЗЗД, което следвало да се отрази на дължимия размер на ***** на ищите.

Сочи, че велосипедистът нарушил разпоредбата на чл. 79 т.3 от ЗДвП: „За да участва в движението по пътищата, отворен за обществено ползване, всеки велосипед трябва да има изправни: 3. устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светло отразител отзад; допуска се поставянето на устройство за излъчване на червена светлина отзад;“. Велосипедистът нарушил разпоредбата на чл. 80 т.1 от ЗДвП: „Водачът на велосипед е длъжен: 1. да ползва светло отразителна жилетка при управлението му извън населените места, през тъмната част на денонощието и при намалена видимост“. Велосипедистът нарушил

разпоредбата на чл. 80 т.2 от ЗДВП: „Водачът на велосипед е длъжен: 2. да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение." Твърди, че ако водачът на велосипеда бил спазил разпоредбата на закона да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, удар между двете превозни средства, не би настъпил. Сочи, че велосипедистът, към момента на настъпване на ПТП, не бил използвал защитна каска за велосипедисти.

Сочи, че пострадалият при движение в тъмната част на деня, в условията на ограничена видимост, облечен в тъмни дрехи, управлявал тъмен велосипед, без поставени „червен светлоотразител отзад", без поставено „устройство за излъчване на червена светлина отзад", без да използва „светлоотразителна жилетка", без да използва предпазна „каска", движейки се около средата на пътната лента. Всички тези действия и бездействия на пострадалия довели да сигурното настъпване на катастрофата, както и настъпването на вредоносния резултат. Горните факти следвало да бъдат отчетени при реализиране гражданската отговорност на виновния водач на МПС, респективно на неговия застраховател, в частта за определяне размера на *****то, дължимо на пострадалото лице. На основание чл.51 ал.2 от ЗЗД, *****то за неимуществени вреди на пострадалото лице следвало да бъде намалено. Сочи, че исквете за присъждане на лихви били акцесорни и следвали съдбата на главните икове. Поради неоснователността на главните икове, неоснователно се явявало и искането на ищците за присъждане на лихви върху главниците. Алтернативно твърди, че лихвите започвали да текат от датата на изтичане на срока за произнасяне по заведените претенции - чл. 497 ал. 1 от КЗ. Моли съда изцяло да отхвърли предявените претенции срещу „*****" ЕАД като неоснователни и недоказани, алтернативно да намали техните размери. Претендира за разноски.

С допълнителната искова молба ищците излагат съображения по възраженията на ответника. Считат за неоснователно оспорването на материалноправната легитимация на ищците и причинените им неимуществени вреди, вследствие смъртта на брат им, неоснователно било и оспорването за липса на причинно-следствена връзка между процесното ПТП и настъпилата смърт на М. М.. Неоснователно било оспорването на размерите на предявените искова за неимуществени вреди. Изложени са съображения в тази връзка. Неоснователно било и възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия. Ответникът не бил представил никакви доказателства, а от представените писмени доказателства нямало данни, от които да се направи извода, че М. М. е извършил нарушения, които да са били в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на вредоносния резултат. Освен това велосипедистът нямало законово установено задължение да носил предпазна каска. По отношение оспорването дължимостта на претендираните лихви за забава, при деликт лихви за забава се дължала от датата на неправомерното увреждане. Задължението за изплащане на застрахователно ***** възниквало с настъпването на застрахователното събитие, покрито от ЗГО на автомобилистите. Приложимата правна норма била чл. 429, ал.3 КЗ, в която било уредено задължение на застрахователя за лихви от датата на

уведомяване от застрахования или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице. Тъй като за делинквента било установено задължение да уведоми застрахователя в 7-дневен срок от датата на настъпване на застрахователното събитие, то за застрахователя възниквало задължение за плащане на лихви към пострадалия от 7-мия ден, така, както било посочено в исковата молба – 01.04.2022 г. Заявява, че най-късният момент, от който възниквало задължението за лихви е 15.04.2022 г., за която дата били представени доказателства /обратна разписка/, че от ищците е постъпило уведомление до застрахователя, който не оспорвал този факт. Прави възражение за недължимост на претендираното адвокатско/юрисконсултско възнаграждение, респ. на прекомерност на претендираните от ответника разноски

Съдът, след като обсъди събраните доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Съдът е приел за безспорно между страните обстоятелството, че на **** г., около 19:30 ч. по път ****, е настъпило ПТП между лек автомобил „****“ с рег. № **** и велосипедистът М. Е. М..

В о.с.з. от 14.08.2023 г. ответникът не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ към момента на процесното ПТП по отношение на лекия автомобил „****“.

Спорни по делото са вината на водача С. Н. Ф., наличие на съпричиняване от страна на починалия М. Е. М., търпените от ищците болки и страдания, размерът на предявения иск, както и присъждането на законна лихва.

Установено е, че пострадалият М. Е. М. е брат на ищците Ф. Е. И. и С. Е. И., съгласно приложеното с исковата молба Удостоверение за наследници на М. Е. М. и съгласно приложеното от ответника с молба от **** г. два бора Удостоверения за съпруг/а и родствени връзки на Ф. Е. И. и на С. Е. И..

С приложена влязла в сила присъда № **** г. по НОХД № ***/2023 г. по описа на Окръжен Съд - С.З., водачът С. Н. Ф. е признат за виновен в това, че на **** г., около 19:30 ч., при управление на моторно превозно средство – лек автомобил „****“ с рег. № ****, по първокласен път ****, западно от разклона за с. К., община К., в посока изток-запад, нарушил правилата за движение по ЗДвП, а именно разпоредбата на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, съгласно която водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват, в резултат на което по непредпазливост причинил смъртта на М. Е. М., ЕГН ***** от село Д., общ. К., като избягал от местопроизшествието, поради което и на осн. чл. 343, ал. 3, б. „б“ във връзка с ал. 1, б. „в“ във връзка с чл. 342, ал. 1, връзка с чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 36, ал. 1 от НК е осъден на лишаване от свобода за срок от две години и десет месеца. На осн. чл. 66, ал. 1 от НК е отложено наложеното наказание на подсъдимия за срок от четири години. На осн. чл. 343 г, във връзка с чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК подсъдимият е лишен от право за управление МПС за срок от четири години.

В настоящия случай доколкото има постановена присъда, която да е задължителна за гражданския съд на основание [чл. 300 от ГПК](#) , по делото е доказано извършеното деяние, неговата противоправност, вината на дееца и съставомерния противоправен резултат, настъпил в причинна връзка с извършеното деяние - причинената смърт на М. М..

Не се оспорва наличието към момента на ПТП на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, сключена с ответното дружество „*****“ ЕАД по отношение на управлявания от С. Н. Ф. л.а. „*****“ с рег. № *****.

От заключението на ВЛ П. Н. и ВЛ д-р Т. С. по назначената комплексна съдебно автотехническа и медицинска експертиза, неоспорено от страните, което съдът кредитира като ясно и добросъвестно изготвено, и от поясненията на вещите лица в съдебно заседание, се установява, че на ***** г. около 19:30 ч. на път I- , км. ***, общ. К., между л.а. „*****“ с рег. № *****, управляван от С. Н. Ф. и велосипедистът М. Е. М., на 65 години, е настъпило ПТП. Произшествието е настъпило в тъмната част от денонощието на прав, сух, равнинен участък от пътя, нормална видимост, ограничена в зоната на светлинното петно, формирано от фаровете, на неосветен пътен участък. Платното за движение се състояло от две разнопосочни ленти за движение, всяка от които била широка по 4,2 м., разделени с хоризонтална пътна маркировка МЗ – единична прекъсната линия. Мястото на удара се намирало на около 1,2 м. южно от северния край на платното за движение и на около 19,4 м. в надлъжно разположение, източно от О-междинен ориентир, като същият е станал в северната пътна лента, предназначена за движение в посока запад. Към този момент, надлъжната ос на велосипеда е била ориентирана успоредно на надлъжната ос на платното за движение, с предната част насочена в посока запад, като велосипедистът се е движил на около 1,2 м. вляво от северния край на платното за движение. По същото време надлъжната ос на процесния лек автомобил е била разположена успоредно на надлъжната ос на платното за движение, с предна част насочена в посока запад, като десните състави на л.а. са се намирали на 0,5 -0,6 м. южно от северния край на платното за движение. При това движение на л.а. необходимото минимално странично разстояние за неговото безопасно заобикаляне на велосипеда би следвало да е минимум 0,5 м. Велосипедът е заемал 0,7-0,8 м. от ширината на пътната лента, като се прибавило 0,5 м. минимално странично разстояние за неговото безопасно заобикаляне, за да не допусне ПТП водачът на л.а. е било необходимо да се движи на 1,2-1,3 м. южно от северната граница на асфалтовото покритие. В същото време надлъжната ос на л.а. е била разположена на надлъжната ос на платното за движение, с предна част, насочена в посока запад, като десните състави на л.а. са се намирали на 0,5-0,6 м. южно от северния край на платното за движение, което го определял удара като челен. От това следвало, че с оглед траекторията на движение на л.а. по широчината на пътното платно, ако велосипедистът се е движил възможно най-близко до дясната граница за движение, ударът между тях е щял да настъпи като би станал с предна дясна колона на л.а. в лява част на велосипеда. Първоначалният контакт между двете ППС е настъпил с дясна част на пластична облицовка на предна броня на л.а., на височина около 0,4-0,5 м. от

пътното покритие и на около 0,7 м. вляво от десните габарити в западната капла на велосипеда. Последвало е качване на тялото на пострадалия върху преден капак, при което е настъпил вторичният удар в предно панорамно стъкло и предна част на тавана на автомобила, след което велосипедистът е попаднал на платното за движение, където е настъпил трети удар със земната повърхност. Изготвена е скица, която е приложена по делото.

При извършената аутопсия на пострадалия М. М. е била установена тежка черепно-мозъчна травма, изразяваща се в охлузвания, разкъсно-контузни рани по лицето и главата и кръвонасядания, с оформен хематом в дясна слепоочно-теменно-тилна област, хлътващо счупване на черепния покрив в дясната теменнотилна област, кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка и кръвоизлив в меките мозъчни обвивки. Причината за смъртта е била съчетана гръдна, гръдно-мозъчна и черепно-мозъчна травма, като с най-голяма тежест е била гръбначно-мозъчната травма, с разчленяване на гръбначния стълб между VII-ми шиен и I-ви гръден прешлен, с пълно прекъсване и контузия на гръбначния мозък на същото ниво.

Основната функция на каска била да предпазва главата от получаване на травматични увреждания най-вече при самостоятелно падане от велосипеда. Не била конструирана за защита при сблъсък с друго превозно средство (напр. автомобил), но при такова произшествие можело да се осигури някакво минимално предпазване. Не предпазвала при такъв тежък сблъсък, какъвто е бил конкретният случай, защото не можело да бъде предвидена сложността на такова ПТП, за да бъде изготвен адекватен проект за каска с такава защита. С или без използване на предпазна каска черепно-мозъчна травма би се получила с категоричност, но най-вероятно с малко по-малък интензитет.

Велосипедът на пострадалия е бил оборудван със светлоотразител отзад. Не е бил оборудван с устройство излъчващо червена светлина отзад и светлина отпред. Починалият не е носил светлоотразителна жилетка и предпазна каска.

В о.с.з. от ***** г. вещо лице д-р С. обясни, че причина за смъртта на М. М. е съчетана гръбначно-мозъчна травма, черепно-мозъчна травма и коремна травма, травматичните увреждания, настъпили при ПТП са в причинна връзка с настъпването на смъртта.

В о.с.з. от ***** г. вещо лице Н. обясни, че северният банкет, по който може да се движи велосипедистът е с много неравности, тревни площи и дървета, като това възпрепятствало прЕ.аването. Велосипедистът е избрал да се движи по пътя, имало възможност да се движи по банкета, но не можел да каже как би се движил.

От показанията на разпитания свидетел С. Н. Ф. се установява, че на ***** г. е имало удар след разклона за село К. в посока С.. Нищо не видял. Изведнъж имало тежък удар. Прибирал се от К. в посока Г.Д.. Било тъмно след 19:00 часа, на разклона имало ограничение 60 км/ч., може би е карал със 70 км/ч. Фаровете му били на къси светлини, имало приятелка при него в л.а. Не видял, че има велосипедист, нямал отражение, фарове, каска, нищо. След удара спрял след 50 метра на аварийни светлини, но нищо не видял и продължил. Признал се за виновен във връзка с ПТП. Не е уведомявал застрахователя за настъпилото ПТП.

Съгласно заключението на съдебно психологичната експертиза, изготвено от в.л. Г. Л., неоспорено от страните, което съдът кредитира като ясно и добросъвестно изготвено е, че при С. и Ф. И. е констатирано, че са развили в резултат на злополуката на ***** г., при която е загинал брат им М. М. състояние на дистрес. Налице било травматичен стрес, който е бил резултат от единично, внезапно и силно въздействащо събитие, увреждащо или застрашаващо индивида. Психичното и емоционално отреагиране е свързано с поява на тревожност, преоблем с паметта, затруднения в комуникацията, проблем със съня, избухвания и др.

При Ф. отреагирането се е изявило под формата на разстройство на съня, продължително тъжно настроение и плачливост, загуба на апетит, редуциране на теглото, силно главоболие, високо артериално налягане. Една година по-късно се е наложило четириднешно хоспитализиране, след което е продължила с медикаментозно лечение.

При С. отреагирането се е изявило под формата на разстройство на съня, продължително тъжно настроение и плачливост, загуба на апетит, редуциране на теглото, тревожност, затруднение в комуникацията, болки в стомаха, които по-късно са диагностицирани като язва на стомаха.

В о.с.з. от ***** г. вещо лице Г. Л. обясни, че и двамата ищци са преживели тежко загубата на брат им. Брат им е бил основен стълб на доходи в семейството им. Били са сплотено семейство. И двамата ищци са реагирали здравословно доста зле, С. е бил диагностициран с язва в стомаха, а Ф. – имала високо кръвно. Много трудно било напълно да се възстановят. За всеки човек било индивидуално, освен това били вече в по-голяма възраст.

Свидетелят Х.Х.Б. сочи, че познавал С., Ф. и М. от деца, познавал и баща им, и майка им, тъй като били съседи. Виждали се всеки ден. Предният ден преди да стане инцидента видял М., викали му М., всеки ден минавал покрай тях. За пътния инцидент разбрал на другия ден. Ищците и М. били двама братя и сестра им. Живеели заедно като едно семейство. Били тихи хора. М. бил като глава на семейството, той се грижил за тях. Бил строител на свободна практика. Сестра му била разведена, живеели много сплотено, тихи хора били. Само тримата живеели, родителите им са починали. Преди инцидента Ф. и С. били добре, но след това Ф. получила инсулт, а брат ѝ - заболяване, правили му операция, нямал пари. Н. от селото му дал 2000 лева за операцията. Преди ПТП-то, братът на С. го бил научил на зидария. След инцидента се оперирал, след това започнал да работи при Н.. Психически - те били неадекватни, приемали го болезнено, станали други хора, затворили се в себе си. Починалият бил започнал да прави къща, но С. не я довършил. Според него към този момент не е преживяна загубата и от двамата.

Свидетелят М.Ф. Е., син на Ф. И., сочи, че за пътния инцидент разбрал по телефона, от интернет. Ходил на място. Поздравил полицаите, показали му личната карта на вуйчо му, казали, че починал на място. С., майка му и М. изключително добре се разбирали, от деца са израснали заедно, починалият бил на свидетеля като баща. Тримата живеели заедно. Преди катастрофата майка му и С. били добре, но след това не. Майка му получила инсулт, на С. му правели операция – спукана язва, изведнъж се получило. За него и двата случая били от притеснение заради починалия им брат. М. не бил женен,

нямал семейство. Майка му и С. още не могли да преживеят тази загуба. Майка му била пенсионерка, М. им помагал. С. ходил заедно с него да му помага. След инцидента С. не можел да работи, не е бил много способен. Не са били преживели загубата, още не могли да спят. Майка му цяла вечер плачела, не можела да спи още.

По делото бяха приложени медицински документи относно влошеното здравословно състояние на ищите: в о.с.з. от ***** г. Епикриза от неврологично отделение на МБАЛ „*****“, гр. К. на Ф. Е. И. и с молба от ***** г. Епикриза от хирургично отделение на МБАЛ „*****“, гр. К. на С. Е. И..

Съдът кредитира като взаимнодопълващи се, писмените доказателства, заключенията на назначените по делото комплексна съдебно автотехническа и медицинска експретиза, съдебно психологична експертиза и свидетелските показания.

Предвид горната фактическа обстановка, установена на база визираните в хода на изложението доказателства, съдът намира следното от правна страна:

Съдът е сезиран с обективно кумулативно съединени искове: частичен иск с правно основание чл.432, ал.1 КЗ и иск с правно основание чл.429, ал.3 от КЗ.

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“, между прекия причинител на вредата и застрахователя. Следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увреждения за обезщетяване на причинените вреди.

По делото в о.с.з. от ***** г. съдът уважи направеното искане за увеличение на иск на осн. чл. 214 от ГПК: за ищеца С. Е. И. за сумата от 9 000 лв., частичен иск от 19 000 лв. на 18 000 лв. за причинените неимуществени вреди от смъртта на брат му М. Е. М. и за ищцата Ф. Е. И. за сумата от 9 000 лв., частичен иск от 19 000 лв. на 18 000 лв. за причинените неимуществени вреди от смъртта на брат й М. Е. М..

По делото няма спор по следните установени в производството факти: че водачът на МПС, причинил увреждането е имал качество на застраховано лице по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, валидна към датата на ПТП, че застраховател по сключения договор за застраховка е било ответното дружество „*****“ ЕАД, че в резултат на инцидента е настъпила смъртта на М. Е. М..

Ищите Ф. Е. И. и С. Е. И. са сестра и брат на починалия М. Е. М..

За да е налице дали ищите са материално легитимирани да получат ***** следва да се обсъди приложимостта й към настоящия казус и да се изследва конкретно установените по делото факти.

Относимо за спора е Тълкувателно решение № 1 от 21.06.2018г. на ВКС по т.д. № 1/2016г., ОСНГТК, според което материално легитимирани да получат ***** за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в [Постановление № 4 от 25.V.1961г.](#) и [Постановление № 5 от 24.XI.1969г.](#) на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени, като ***** се присъжда при доказани особено близки връзки с починалия и действително претърпените от смъртта му вреди.

С посоченото ТР е разширен кръгът от лица, които имат право да получат ***** за вреди, претърпени от смърт на дадено лице, като в този кръг са включени и бабите и дядовците, братята и сестрите на починалия, както и други правни субекти. Право на ***** тези лица имат по изключение, само в случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и лицето да се породи *особена близост*, оправдаваща получаването на ***** за действително претърпени неимуществени вреди. Приема се, че когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, то справедливо е да се признае право на ***** за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаването на ***** се сочи, че няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават основание да се направи изключение от разрешението, дадено с посочените по-горе предходни постановления на ВС.

По делото е установена чрез гласни доказателства и заключение по назначената съдебно-психологична експертиза съществувалата трайна и дълбока емоционална връзка между ишците Ф. и С. И. и починалия М. М. при процесното ПТП, както и причинените продължителни душевни болки и страдания от смъртта на брат им, продължаващи и до днес за ишците. Установена е съществувалата особена близост, надхвърляща обичайните отношения между този вид родственици, породена от факта, че ишците са живеели заедно цял живот. Отделно от това родителите им са починали и са останали да живеят заедно. Починалият М. не е имал свое собствено семейство, не е бил женен, не е имал деца. Живеели са заедно в общ двор с ишците, Ф. се е разделила с мъжа си, когато синът ѝ е бил на една година. Починалият ѝ брат ѝ е помагал в отглеждането на детето ѝ, като дори го е имал за негов син. М. е научил брат си С. на занаят –в сферата на строителството. И двамата ишци разчитали много на починалия М.. Смъртта му е причинила дълбока емоционална болка и непреодолима към момента психическа травма, изразяваща се в стрес, депресивност, влошено здравословно състояние на ишците. Починалият и ишците са деца на общи родители, видно от приложените доказателства по делото.

Предвид посоченото, съдът приема за доказано по делото, че ишците са

понесли морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават наличието на предпоставките за изключение от разрешението, залегнало в ППВС № 4/1961г. и № 5/1969г. и същите са активно материалноправно легитимирани да получат ***** за причинените им неимуществени вреди от смъртта на техния брат, при наличие на предпоставките за това, залегнали в ТР №1 от 21.06.2018г.

Относно размера на *****то, което според съда следва да се дължи, настоящият състав приема следното: обезщетенията за неимуществени вреди, съгласно чл.52 от ЗЗД, се определят от съда по справедливост. При определяне на ***** за неимуществени вреди се съобразяват характера и тежестта на вредите, тяхното проявление във времето и цялостното неблагоприятното отражение на увреждащото деяние в патримониума на увреденото лице. В разглеждания казус неимуществените вреди са във формата на болки и страдания преимуществено от емоционално и психическо естество, понесени от ищците, като последица от настъпилата смърт на брат им, като дори е налице и влошено здравословно състояние и при двамата ищци.

Възражението на ответника за заплащане на суми в размер до 5 000 лв., съда счита за неоснователно и незаконосъобразно. Следва да се има предвид, че тази разпоредба противоречи на чл.51 от ЗЗД, както и на правото на ЕС доколкото е предвидена по-малка сума от посочените в чл.1. параграф 2 от Втора Директива 84/5. кодифицирана с Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно застраховката "Гражданска отговорност", чиито чл.9. ал.1 предвижда следните минимални суми: в случай на телесно увреждане — минимална застрахователна сума 1 000 000 EUR за пострадал или 5 000 000 EUR за събитие, независимо от броя на пострадалите; в случай на имуществени вреди —1 000 000 EUR за застрахователно събитие, независимо от броя на пострадалите.

При констатиране на това противоречие между европейското и националното право съдът счита, че следва в рамките на своята компетентност, да приложи общностното право в неговата цялост и да защити правата, които то дава на частноправните субекти, като остави без приложение евентуалните разпоредби от вътрешното право, които му противоречат, без оглед на това дали те предхождат или следват общностната правна норма, както и без да е необходимо да изиска или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред.

Във връзка с изложеното и при зачитане горните актове и решения, за да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, съдът поддържа, че е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, съобразен с нивата на застрахователно покритие за неимуществени вреди за процесния период — 2022 г., които съгласно чл.492 от КЗ са в размер на 10 420 000 лв. за всяко събитие и която сума представлява минималния размер на *****то за неимуществени вреди по задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите.

Ето защо, при определяне на обезщетенията приложение намира разпоредбата на чл.52 от ЗЗД.

Предвид характера и тежестта на вредите, търпени от ишците, установени на база събраните по делото доказателства, съдът намира, че справедливо ***** за претърпените вреди би било сума в размер от по 18 000 лева за всеки един от тях, определени от съда като адекватни, с оглед проявлението на вредите във времето и цялостното неблагоприятното отражение на увреждащото деяние в патримониума на увредените лица и с оглед кръга на родственици, които ишците се явяват спрямо пострадалия. В разглеждания казус неимуществените вреди са във формата на болки и страдания преимуществено от емоционално и психическо естество, понесени от ишците, като последица от настъпилата смърт на брат им.

Относно възражението за липса на причинно-следствена връзка между действията на водача на л.а. „*****“ с рег. № ***** и настъпилата смърт на лицето М. Е. М.:

По делото категорично се доказва, че е налице такава връзка първо от приложената по делото влязла в сила присъда № ***** г. по НОХД № ***/2023 г. на ОС Ст.Загора и от изговетана по делото КСМАТЕ, като в о.с.з. от ***** г. ВЛ д-р С. даде отговор по спорния въпрос, като категорично заяви, че травматичните увреждания, настъпили при ПТП на пострадалия М. М. са в причинна връзка с настъпването на смъртта.

Относно възражението за съпричиняване съгласно чл.51 ал.2 от ЗЗД, съдът приема следното:

Съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, което подлежи на установяване във всеки конкретен случай- установяване на конкретни действия или бездействие на увреденото лице, с които то обективно да е способствало за появата на вредоносния резултат, като е създавало условия за настъпването му или го е улеснило.

Ответникът обосновава възражението си за съпричиняване с твърдения за противоправно поведение на М. М., способствало за настъпване на смъртта му: при движение в тъмната част на деня, в условията на ограничена видимост, облечен в тъмни дрехи, управлявал тъмен велосипед, без поставени „червен светлоотразител отзад“, без поставено „устройство за излъчване на червена светлина отзад“, без да използва „светлоотразителна жилетка“, без да използва предпазна „каска“, движейки се около средата на пътната лента. Сочи, че велосипедистът нарушил разпоредбата на чл. 79 т.3 от ЗДвП: „За да участва в движението по пътищата, отворен за обществено ползване, всеки велосипед трябва да има изправни: 3. устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светло отразител отзад; допуска се поставянето на устройство за излъчване на червена светлина отзад;“. Велосипедистът нарушил разпоредбата на чл. 80 т.1 от ЗДвП: „Водачът на велосипед е длъжен: 1. да ползва светло отразителна жилетка при управлението му извън населените места, през тъмната част на денонощието и при намалена видимост“. Велосипедистът нарушил разпоредбата на чл. 80 т.2 от ЗДвП: „Водачът на велосипед е длъжен: 2. да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение.“ Твърди, че ако водачът на велосипеда бил спазил разпоредбата на закона да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, удар

между двете превозни средства, не би настъпил. Сочи, че велосипедистът, към момента на настъпване на ПТП, не бил използвал защитна каска за велосипедисти.

Съдът намира, че възраженията на ответника, че смъртта М. М. е настъпила и в следствие на допуснатите от него нарушения от ЗДвП – с оглед показанията на другия участник в ПТП, доказателствата по делото и данните по КСМАТЕ, за неоснователни. Пострадалият с поведението си не е създал предпоставки за настъпването на вредоносния резултат. Водачът С. Ф. е имал възможност да избегне настъпването на инцидента като възприеме възникнала опасност на време. Пострадалият М. М. не е имал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП, същият се е движил по предназначен за движение път. В случай, че се е движил възможно най-близо до дясната граница за движение на пътното платно, удар между двете ППС пак би настъпил. Велосипедистът е нямал задължение и възможност да се движи в банкета, тъй като е бил с много неравности, тревни площи и дървета. Велосипедът е бил оборудван със светлоотразител отзад, съгласно заключението по приетата КСМАТЕ. Не е бил оборудван с устройство излъчващо светлина отзад и отпред, починалият не е носил светлоотразителна жилетка, но в случая съдът не може да счете, че е налице съпричиняване от страна на пострадалия, тъй като пострадалият е имал светлоотразител отзад на велосипеда. Пострадалият не е носил каска, но предвид приетото заключение по КСМАТЕ и отговорите на ВЛ д-р С., съдът приема за достоверно, че дори пострадалият да е бил с поставена каска, същият би получил тежки несъвместими с живота увреждания и травмите биха били същите, тъй като причината за смъртта е съчетана гръдна, гръбначно-мозъчна и черепно-мозъчна травма, като с най-голяма тежест е била гръбначно-мозъчната травма с разчленение на гръбначния стълб между VII-ми шиен прешлен и I-ви гръден прешлен, с пълно прекъсване и контузия на гръбначния мозък.

С оглед изложеното съдът намира, че допуснатите нарушения на водача на л.а. с рег. № *****, са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат.

Поради това съдът приема, че деянието на водача на лекия автомобил осъществява всички признаци /обективни и субективни/ на деликтния състав по [чл. 45 от ЗЗД](#). Следователно отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание [чл. 432, ал. 1 от КЗ](#) следва да бъде ангажирана.

Поведението на пострадалия не е в причинна връзка с настъпването на злополуката и няма основание за приложение на разпоредбата на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) за намаляване на *****-то за причинените неимуществени вреди.

Следователно от всичко изложено, отговорността на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, на основание [чл. 432, ал. 1 КЗ](#) във връзка с чл. 493, ал.1 КЗ, следва да бъде ангажирана, като предявеният иск се явява доказан по своето основание. По делото се установи също така, че ищците са изпълнили задължението си по чл. 380 КЗ, да предявят претенцията си пред застрахователя, т.е. е изпълнена разпоредбата на чл. 498, ал. 3 КЗ.

Съдът с оглед обсъдените по – горе обстоятелства прие, че сума в размер на по 18 000 лв. за всеки един от тях е напълно справедлива и би обезщетила ишците в пълен обем. Определяне на по – нисък размер на *****то, съдът намира за несправедливо, предвид преживения от ишците психически стрес, болки и страдания и с оглед особено близката връзка между тях и починалия.

По претенцията за лихви:

Процесното ПТП е настъпило на ***** г. По делото е приложена обратна разписка, за доказване датата на уведомяване на застрахователя от ишците, връчена на 15.04.2022 г. Ишците претендират лихви от 01.04.2022 г., евентуално от 15.04.2022 г. до окончателното изплащане.

Съдът намира, че приложимата правна норма е чл. 429, ал.3 КЗ, в която е уредено задължение на застрахователя за лихви от датата на уведомяване от застрахования или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице. По делото е доказано уведомяване на застрахователя за настъпилото събитие от ишците по делото на 15.04.2022 г., поради което съдът приема, че това е началната дата на дължимост на лихви. По делото не се доказва, че водачът С. Ф. е уведомил застрахователя. Искът за присъждане на законната лихва върху присъденото ***** от 01.04.2022 г. до 14.04.2022 г. следва да бъде отхвърлен.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че следва да осъди ответника да заплати на ишците сумата от по 18 000 лева за всеки един от тях, представляваща ***** за причинени неимуществени вреди, в следствие ПТП от ***** г., при което е загинал М. Е. М., брат на ишците, ведно със законната лихва от 15.04.2022 г. до окончателното изплащане.

Относно разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати разноските за процесуално представителство на ишците за един адвокат. Видно от представения по делото договор за правна помощ, същото е оказано безплатно на ишците, на основание чл. 38 ЗА. Съгласно ал. 2 от тази разпоредба, ако в производството насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по [чл. 36, ал. 2](#) и осъжда другата страна да го заплати. С оглед това правило и с оглед изхода на делото, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК във връзка с [чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/2004 г.](#), ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. П. К., САК, сумата от по 2424 лв. за адвокатско възнаграждение, заедно с ДДС за всеки един от ишците, или общо 4848 лв. с вкл. ДДС.

На осн. чл. 78, ал. 6 ГПК когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса и/или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати на съда всички дължащи се такси и разноски.

Ответникът следва да заплати на Районен съд – К., 444,40 лв. разноски за експертиза, 1440,00 лв. държавна такса.

С оглед изхода на спора, в полза на ответника „*****“ ЕАД не

следва да бъдат присъждани разноси.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*****“ ЕАД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, **да заплати на Ф. Е. И., ЕГН ***** и на С. Е. И., ЕГН *******, ***** по чл. 432, ал. 1 във връзка с чл. 493, ал.1 КЗ, за причинени им неимуществени вреди, вследствие ПТП, настъпило на ***** г. в резултат, на което е загинал брат им М. Е. М., причинено от водача С. Н. Ф., при управление на моторно превозно средство - л.а „*****“ с рег. № ***** по отношение, на който автомобил е била сключена и е действала към датата на произшествието валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застраховател „*****“ ЕАД, а именно: **сумата в размер на по 18 000 лева** за всеки един от тях за неимуществени вреди - болки и страдания, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 15.04.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска за присъждане на законна лихва върху сумите от 01.04.2022 г. до 14.04.2022 г. като неоснователен.

На основание чл. 38, ал.2 от Закона за адвокатурата, ОСЪЖДА „*****“ ЕАД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, **да заплати на адв. П. К., САК, сумата от 4848,00 лева адвокатски хонорар с включено ДДС** за адвокатското възнаграждение за процесуално представителство в настоящото производство.

ОСЪЖДА „*****“ ЕАД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, **да заплати в полза на РС К. сумата от 1884,00 лева** - разноси за експертиза и държавна такса.

Решението може да бъде обжалвано пред ОС – С.З. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – К.: _____